

**ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧИЙН
2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
ХЗДХС	Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд
ХЗДХЯ	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	10
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	13
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	14
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	16
3.Аудитын тайлан.....	17
3.1. Ерөнхий зүйл.....	17
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	17
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	17
3.4. Материаллаг байдал	18
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	18
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	19
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	20
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	21
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	21
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил	21
Аудитын зөвлөмж.....	21
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	21
4. Менежментийн захидал.....	22
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	25

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН
ЯАМНЫ ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА Б.БААСАНДОРЖ ТАНАА

2021.02.25 № 07/594
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 165 арга хэмжээ төлөвлөж ажилласнаас 94.5 хувийн хэрэгжилттэй байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

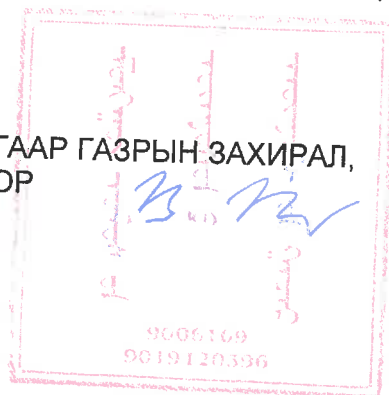
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,650,437,531.58	1,478,987,925.17
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	209,229,150.50	431,782,849.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	209,229,150.50	431,782,849.00
31210	Төгрөг	209,229,150.50	431,782,849.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	209,229,150.50	431,782,849.00
33	АВЛАГА	144,141,785.00	330,207,590.18
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	24,297,590.18
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	305,910,000.00
33500	Бусад авлага	144,141,785.00	-
33510	Байгууллагаас авах авлага	144,141,785.00	-
34	УРЬДЧИЛГАА	-	82,409,467.20
34600	Урьдчилж гарсан зардал	-	82,409,467.20
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,297,066,596.08	634,588,018.79
35400	Хангамжийн материал	1,297,066,596.08	629,823,155.39
35410	Бичиг хэргийн материал	9,593,240.00	30,457,205.00
35420	Аж ахуйн материал	473,223,472.08	577,563,150.39
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,574,800.00	15,911,800.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	9,354,600.00	5,891,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	801,320,484.00	-
35500	Биологийн хөрөнгө	-	4,764,863.40
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	16,494,943,677.93	14,900,128,363.69
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	16,494,943,677.93	14,900,128,363.69
39200	Биет хөрөнгө	15,811,086,057.93	14,052,694,473.69
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	13,258,412,909.96	11,856,873,188.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(42,410,896.90)	(195,284,629.44)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	1,096,590,000.00	830,570,498.16
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(306,213,194.63)	(144,015,533.21)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	1,188,646,519.98	1,206,637,320.28
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(309,099,330.07)	(377,563,853.04)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	906,864,793.00	936,050,472.38
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(72,739,240.51)	(150,129,793.82)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	95,299,926.66	93,153,568.02
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,265,429.56)	(3,596,763.64)
39300	Биет бус хөрөнгө	683,857,620.00	847,433,890.00
39301	Программ хангамж	29,075,600.00	192,663,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,075,600.00)	(17,073,750.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	683,857,620.00	671,844,640.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	18,145,381,209.51	16,379,116,288.86
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	175,455,509.50	352,964,170.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	175,455,509.50	352,964,170.00
41300	Өглөг	175,455,509.50	-
41360	Бусад өглөг	175,455,509.50	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	175,455,509.50	-
41400	Урьдчилж орсон орлого	-	352,964,170.00
41430	Барьцаа, дэнчингийн урьдчилж орсон орлого	-	352,964,170.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	17,969,925,700.01	16,026,152,118.86
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	17,969,925,700.01	16,026,152,118.86

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	535,355,550.53	535,355,550.53
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	15,161,693,886.09	14,914,491,486.31
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,278,378,070.09	16,858,265,067.46
51220	Тайлант үеийн үр дүн	13,883,315,816.00	(1,943,773,581.15)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,272,876,263.39	576,305,082.02
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	18,145,381,209.51	16,379,116,288.86

2.2 Аудит хийсэн САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	24,084,164,613.90	20,551,410,268.98
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,495,655,610.00	880,119,085.24
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,495,655,610.00	880,119,085.24
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	100,954,140.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	100,954,140.00
120009	Бусад орлого	-	52,172,238.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	8,495,655,610.00	329,343,653.84
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	-	397,649,053.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	15,588,509,003.90	19,671,291,183.74
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	14,441,454,891.00	9,311,663,672.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	7,207,485,477.00	6,247,189,672.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	7,233,969,414.00	3,064,474,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,147,054,112.90	10,359,627,511.74
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	744,793,422.90	568,580,000.00
131103	ЗГНХ, ЗДН хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	161,364,850.00	9,770,995,811.74
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	20,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	240,895,840.00	51,700.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	7,707,751,595.84	16,156,008,962.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,707,751,595.84	15,491,534,962.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,842,834,676.89	14,158,533,720.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,328,032,486.13	2,210,833,327.46
210101	Үндсэн цалин	903,956,270.33	1,505,827,578.83
210102	Нэмэгдэл	312,352,815.80	573,057,204.32
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	111,363,400.00	125,801,344.31
210104	Урамшуулал	-	1,027,200.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	360,000.00	5,120,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	166,401,800.00	260,441,536.04
210201	Тэтгэврийн даатгал	104,274,600.00	155,069,502.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,532,500.00	26,385,182.61
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,425,200.00	21,031,265.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,105,900.00	5,230,558.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,063,600.00	52,725,026.31

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,928,993.10	107,994,185.10
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,172,600.00	59,226,032.80
210302	Түлш, халаалт	15,563,820.02	44,358,044.76
210303	Цэвэр, бохир ус	2,192,573.08	4,410,107.54
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	287,830,896.33	255,126,210.02
210401	Бичиг хэрэг	41,849,670.00	50,420,175.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,850,000.00	25,821,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	38,545,500.00	47,492,379.33
210404	Ном, хэвлэл	8,530,000.00	1,740,740.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,200,000.00	6,200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	140,044,528.00	123,451,615.69
210408	Бараа материал акталсны зардал	20,811,198.33	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	365,675,314.00	50,784,805.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	158,500,920.00	49,109,805.00
210604	Урсгал засвар	207,174,394.00	1,675,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	149,420,771.44	9,336,450.00
210701	Гадаад албан томилолт	79,687,193.90	50,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	69,733,577.54	9,286,450.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,913,323,450.28	745,895,410.90
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,463,551,874.28	682,505,910.10
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,879,314.00	5,601,484.80
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,356,400.00	1,020,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	437,893,600.00	50,702,450.00
210807	Газрын төлбөр	4,642,262.00	6,065,166.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,592,220,965.61	10,518,121,795.74
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,186,360,314.00	9,900,708,611.74
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	81,531,361.00	22,469,473.25
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	324,329,290.61	594,943,710.75
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	864,916,918.95	1,333,001,242.54
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	53,819,265.55
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	53,819,265.55
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	864,730,990.00	628,101,169.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5,400,000.00	4,960,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	71,090,090.00	12,170,050.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	788,240,900.00	610,971,119.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	185,928.95	651,080,807.99
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	121,028.95	651,029,107.99
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,900.00	51,700.00
22	Хаагдсан данс	-	664,474,000.00
2200	Хаагдсан данс	-	664,474,000.00

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

220001	Хаагдсан данс	-	664,474,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	16,376,413,018.06	4,395,401,306.18
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,493,097,202.06	6,339,174,887.33
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	64,130,024.06	-
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	-	1,967,979,300.33
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	453,873,100.00	1,971,195,587.00
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зардал	1,975,094,078.00	2,400,000,000.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	13,883,315,816.00	(1,943,773,581.15)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	15,763,964,513.40	19,994,132,194.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	175,455,509.50	321,514,822.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	175,455,509.50	321,514,822.00
120009	Бусад орлого	175,455,509.50	321,514,822.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	15,588,509,003.90	19,672,617,372.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	14,441,454,891.00	9,311,663,672.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	7,207,485,477.00	6,247,189,672.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	7,233,969,414.00	3,064,474,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,147,054,112.90	10,360,953,700.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	744,793,422.90	568,580,000.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	161,364,850.00	9,772,322,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	20,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	240,895,840.00	51,700.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	7,591,189,580.90	16,313,436,377.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,591,189,580.90	16,313,436,377.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,726,272,661.95	14,581,365,023.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,328,032,486.13	2,235,130,917.64
210101	Үндсэн цалин	903,956,270.33	1,530,089,890.78
210102	Нэмэгдэл	312,352,815.80	573,092,482.55
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	111,363,400.00	125,801,344.31
210104	Урамшуулал	-	1,027,200.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	360,000.00	5,120,000.00
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	-	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	166,401,800.00	260,441,536.04
210201	Тэтгэврийн даатгал	104,274,600.00	155,069,502.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,532,500.00	26,385,182.61
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,425,200.00	21,031,265.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,105,900.00	5,230,558.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,063,600.00	52,725,026.31
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	24,856,165.10	119,713,652.30
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,172,600.00	70,945,500.00

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210302	Түлш, халаалт	490,992.02	44,358,044.76
210303	Цэвэр, бохир ус	2,192,573.08	4,410,107.54
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	212,533,300.00	271,115,647.33
210401	Бичиг хэрэг	37,371,600.00	70,496,540.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,307,100.00	22,357,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	38,545,500.00	47,492,379.33
210404	Ном, хэвлэл	8,530,000.00	1,740,740.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,200,000.00	6,200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	97,579,100.00	122,828,288.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	383,163,222.00	82,321,260.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	160,840,920.00	74,055,260.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	1,071,000.00
210604	Урсгал засвар	222,322,302.00	7,195,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	159,393,971.44	9,336,450.00
210701	Гадаад албан томилолт	79,687,193.90	50,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	79,706,777.54	9,286,450.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,999,109,559.28	1,281,777,110.90
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,549,337,983.28	795,606,310.10
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,879,314.00	5,601,484.80
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,356,400.00	1,020,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	437,893,600.00	473,483,750.00
210807	Газрын төлбөр	4,642,262.00	6,065,166.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,452,782,158.00	10,321,528,448.99
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,371,224,797.00	10,285,804,175.74
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	81,557,361.00	35,724,273.25
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	864,916,918.95	1,732,071,354.30
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	53,819,265.55
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	53,819,265.55
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	864,730,990.00	628,101,169.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5,400,000.00	4,960,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	71,090,090.00	12,170,050.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	788,240,900.00	610,971,119.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	185,928.95	958,316,996.25
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	121,028.95	651,029,107.99
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,900.00	307,287,888.26
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	91,833,923.50

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213504	Хөрөнгийн	-	91,833,923.50
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	8,172,774,932.50	3,680,695,816.50
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	8,005,178,423.00	3,458,142,118.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	8,005,178,423.00	3,458,142,118.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	8,005,178,423.00	3,458,142,118.00
220001	Барилга байгууламж	2,576,674,702.00	664,474,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	63,928,750.00	2,400,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5,364,574,971.00	393,668,118.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(8,005,178,423.00)	(3,458,142,118.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	167,596,509.50	222,553,698.50
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	41,632,641.00	209,229,150.50
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	209,229,150.50	431,782,849.00

2.4 Аудит хийсэн ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	536,097,478.68	2,275,515,559.36	1,130,855,060.97	3,942,468,099.01
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	147,523,009.12	147,523,009.12
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	536,097,478.68	2,275,515,559.36	1,278,378,070.09	4,089,991,108.13
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(2,639,295.97)	-	(2,639,295.97)
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	(741,928.15)	-	-	(741,928.15)
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	13,883,315,816.00	13,883,315,816.00
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	535,355,550.53	2,272,876,263.39	15,161,693,886.09	17,969,925,700.01
2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	535,355,550.53	2,272,876,263.39	15,161,693,886.09	17,969,925,700.01
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,696,571,181.37	1,696,571,181.37
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	535,355,550.53	2,272,876,263.39	16,858,265,067.46	19,666,496,881.38
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(1,696,571,181.37)	-	(1,696,571,181.37)
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(1,943,773,581.15)	(1,943,773,581.15)
2020 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	535,355,550.53	576,305,082.02	14,914,491,486.31	16,026,152,118.86

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	9,324,751,800.00	8,660,634,564.01	664,117,235.99	92.9
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,260,277,800.00	5,596,160,564.01	664,117,235.99	89.4
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,582,402,300.00	4,934,240,129.46	648,162,170.54	88.4
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,494,406,900.00	2,228,983,717.64	265,423,182.36	89.4
Үндсэн цалин	1,723,231,500.00	1,530,089,890.78	193,141,609.22	88.8
Нэмэгдэл	645,509,400.00	573,092,482.55	72,416,917.45	88.8
Унаа хоолны хөнгөлөлт	125,666,000.00	125,801,344.31	(135,344.31)	100.1
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	354,494,700.00	260,441,536.04	94,053,163.96	73.5
Тэтгэврийн даатгал	249,459,200.00	155,069,502.61	94,389,697.39	62.2
Тэтгэмжийн даатгал	26,258,900.00	26,385,182.61	(126,282.61)	100.5
ҮОМШӨ-ний даатгал	21,007,100.00	21,031,265.97	(24,165.97)	100.1
Ажилгүйдлийн даатгал	5,251,700.00	5,230,558.54	21,141.46	99.6
Эрүүл мэндийн даатгал	52,517,800.00	52,725,026.31	(207,226.31)	100.4
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	183,444,900.00	119,713,652.30	63,731,247.70	65.3
Гэрэл, цахилгаан	70,945,500.00	70,945,500.00	-	100.0
Түлш, халаалт	76,747,800.00	44,358,044.76	32,389,755.24	57.8
Цэвэр, бохир ус	35,751,600.00	4,410,107.54	31,341,492.46	12.3
Хангамж, бараа материалын зардал	302,263,600.00	258,888,647.33	43,374,952.67	85.6
Бичиг хэрэг	63,054,800.00	58,269,540.00	4,785,260.00	92.4
Тээвэр, шатахуун	27,788,500.00	22,357,700.00	5,430,800.00	80.5
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	49,697,600.00	47,492,379.33	2,205,220.67	95.6
Ном, хэвлэл	2,312,700.00	1,740,740.00	571,960.00	75.3
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,200,000.00	6,200,000.00	-	100.0
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	153,210,000.00	122,828,288.00	30,381,712.00	80.2
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	214,163,400.00	188,881,328.00	25,282,072.00	88.2
Багаж, техник, хэрэгсэл	201,968,400.00	180,615,328.00	21,353,072.00	89.4
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,000,000.00	1,071,000.00	3,929,000.00	21.4
Урсгал засвар	7,195,000.00	7,195,000.00	-	100.0
Томилолт, зочны зардал	6,878,700.00	2,140,500.00	4,738,200.00	31.1
Гадаад албан томилолт	50,000.00	50,000.00	-	100.0
Дотоод албан томилолт	6,828,700.00	2,090,500.00	4,738,200.00	30.6
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,390,938,400.00	1,330,933,110.90	60,005,289.10	95.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	890,672,200.00	834,772,310.10	55,899,889.90	93.7
Даатгалын үйлчилгээ	7,726,800.00	5,601,484.80	2,125,315.20	72.5
Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,020,400.00	1,020,400.00	-	100.0

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	485,453,800.00	483,473,750.00	1,980,050.00	99.6
Газрын төлбөр	6,065,200.00	6,065,166.00	34.00	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	635,811,700.00	544,257,637.25	91,554,062.75	85.6
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	598,729,700.00	511,308,364.00	87,421,336.00	85.4
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	37,082,000.00	32,949,273.25	4,132,726.75	88.9
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	677,875,500.00	661,920,434.55	15,955,065.45	97.6
Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	53,880,800.00	53,819,265.55	61,534.45	99.9
Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	53,880,800.00	53,819,265.55	61,534.45	99.9
Бусад урсгал шилжүүлэг	623,994,700.00	608,101,169.00	15,893,531.00	97.5
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	6,788,800.00	4,960,000.00	1,828,800.00	73.1
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,170,100.00	12,170,050.00	50.00	100.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	605,035,800.00	590,971,119.00	14,064,681.00	97.7
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,064,474,000.00	3,064,474,000.00	-	100.0
Барилга байгууламж	664,474,000.00	664,474,000.00	-	100.0
Тоног төхөөрөмж	2,400,000,000.00	2,400,000,000.00	-	100.0
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	9,324,751,800.00	8,660,634,564.01	664,117,235.99	100.0
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	9,324,751,800.00	8,660,634,564.01	664,117,235.99	100.0
Улсын төсвөөс санхүүжих	9,324,751,800.00	8,660,634,564.01	664,117,235.99	100.0
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	217	217	-	100.0
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	108	108	-	100.0
Удирдах ажилтан	10	10	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	90	90	-	100.0
Үйлчлэх ажилтан	8	8	-	100.0
ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	108	108	-	100.0
Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	92	92	-	100.0
Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	3	3	-	100.0
Ажлын албаны албан хаагч (АА)	3	3	-	100.0
Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8	8	-	100.0
Улс төрийн албан хаагч (УТ)	2	2	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	А	Б	В
	Мөнгөн хөрөнгийн 2020 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл		
I	ОРЛОГЫН ДҮН		10,359,627,511.74
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		568,580,000.00
131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс зохих байгууллагын шийдвэрийн дагуу тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		9,770,995,811.74
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		20,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		51,700.00
	Төсвийн урамшуулал		
II	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН		10,359,627,511.74
21	А.УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН		10,053,665,811.74
210	1.Бараа, үйлчилгээний зардал		10,033,665,811.74
2101	1.1 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		5,120,000.00
	1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		
210	1.3 Бараа, үйлчилгээний бусад зардлууд		10,028,545,811.74
210401	Бичиг хэрэг		12,305,000.00
210604	Багаж техник хэрэгсэл		119,663,050.00
210702	Дотоод албан томилолт		7,195,950.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		115,611,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		9,770,995,811.74
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		2,775,000.00
2132	Татаас ба урсгал шилжүүлэг		20,000,000.00
	Шагнал урамшуулал		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, урамшуулал		20,000,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		305,961,700.00
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		305,961,700.00
	Хөрөнгийн 2020 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл		-

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг тус яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Б.Баасандорж танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, санхүү төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй хөрөнгө бэлтгэхгүй байх талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны хооронд Үндэсний аудитын газрын ахлах аудитор Б.Энхжин, аудитор Э.Бүгүнүтэй, Ж.Нямцэцэг нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2021 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 3/374 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Эрхэм зорилго:

Хууль зүй, дотоод хэргийн яам нь “Монгол Улсад шударга ёс, хууль дээдлэх зарчмыг хэрэгжүүлэх, төрөөс хүний эрх, эрх чөлөөг хангахуйц хууль зүйн баталгааг бүрдүүлэх” гэж тодорхойлсон байна.

Үйл ажиллагааны чиглэл

- Хууль зүйн нэгдсэн бодлогын удирдамж, хууль сахиулах стратеги, бодлого төлөвлөлтийг оновчтой тодорхойлох;
- Бодлогын хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ хийх;
- Хууль тогтоомжийн системчлэл, захиргааны байгууллагын шийдвэрийг хянах, бүртгэх, нэгдсэн сан хөтлөх;
- Хууль зүйн боловсрол, эрх зүйн сургалт, сурталчилгаа, төлбөрийн чадваргүй иргэдэд эрх зүйн туслалцаа, үйлчилгээ үзүүлэх;

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хууль зүй, дотоод хэргийн яам нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2020 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдрийн А/153 дугаартай “Дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалт хийх тухай” тушаалаар Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газар 2020 оны 09 дүгээр сарын 08-ны өдрөөс 2020 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдрүүдэд тус яамны Санхүү хөрөнгө, оруулалтын газарт дотоод аудит хийж, санхүүгийн үйл ажиллагааг сайжруулах, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх талаар 8 зөвлөмж өгсөн байна.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд бага гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны батлагдсан төсвийг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны батлагдсан төсөв 8,660,277.8 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 173,205.6 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,766,264.9 мянган төгрөгөөр буюу 9.7 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	209,229.2	431,782.8	222,553.7
Авлага	144,141.8	330,207.6	186,065.8
Урьдчилгаа	-	82,409.5	82,409.5
Бараа материал	1,297,066.6	634,588.0	(662,478.6)
Үндсэн хөрөнгө	16,494,943.7	14,900,128.4	(1,594,815.3)
Нийт хөрөнгө	18,145,381.2	16,379,116.3	(1,766,264.9)
Өр төлбөр	175,455.5	352,964.2	177,508.7
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	17,969,925.7	16,026,152.1	(1,943,773.6)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	18,145,381.2	16,379,116.3	(1,766,264.9)

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 431,782.8 мянган төгрөг болж 222,553.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь ахмадын сангийн мөнгөн хөрөнгийг нэмэгдүүлсэн, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаас мөнгөн хөрөнгийн дансанд барьцаа хөрөнгө байршуулснаас шалтгаалжээ. Тайлант оны эцэст ахмадын сангийн мөнгөн хөрөнгө 52,072.2 мянган төгрөг, хөрөнгө оруулалтын барьцаа хөрөнгө 352.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй тайлагнасан байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 330,207.6 мянган төгрөг болж 186,065.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь нэмэлт санхүүжилтийн 305.9 сая төгрөгийн үлдэгдлийг улсын төсөвт төвлөрүүлж, санхүүжилтийн авлага үүсгэснээс шалтгаалжээ.

Бараа материалын данс 634,588.0 мянган төгрөг болж 662,478.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь харьяа байгууллагуудад бараа материал хуваарилж шилжүүлснээс шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 14,900,128.4 мянган төгрөг болж 1,594,815.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2020 оны 692 дугаар тогтоолын дагуу 1,485,448.2 мянган төгрөгийн хөрөнгийг Монголбанканд, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2020 оны 708, 100 дугаар тогтоолын дагуу 211,614.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг харьяа агентлаг байгууллагуудад балансаас баланст, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 173 дугаар тогтоолоор 29,504.2 мянган төгрөгийн үлдэгдэл өртөгтэй орон сууцыг оршин сууж байгаа ажилтан, албан хаагчдад үнэ төлбөргүй шилжүүлснээс шалтгаалжээ.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 352,964.2 мянган төгрөг болж 177,508.7 мянган төгрөгөөр өссөн улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаас гэрээний үнийн дүнгийн 5 хувийн барьцаа хөрөнгө байршуулсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 16,026,152.1 мянган төгрөг болж 1,943,773.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 3,532,754.3 мянган төгрөгөөр буюу 14.7 хувиар буурсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 8,448,257.3 мянган төгрөгөөр буюу 109.6 хувиар өссөн байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 34,220,152.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 34,220,152.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 25,559,874.2 мянган төгрөгөөр бууруулж 9,324,751.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Монгол Улсын 2020 оны төсвийн тухай хуулиар Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны урсгал төсвийг 6,260,277.8 мянган төгрөг, хөрөнгө оруулалтыг 3,064,474.0 мянган төгрөг, нийт 9,324,751.8 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 9,311,663.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 5,596,160.5 мянган төгрөг, хөрөнгийн оруулалтад 3,064,747.0 мянган төгрөг зарцуулж 650,756.2 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 8,660,364.6 мянган төгрөг буюу 92.9 хувьтай байгаа нь цалин хөлс нэмэгдэл урамшууллын зардлыг 265,423.1 мянган төгрөгөөр, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардлыг 94,053.1 мянган төгрөгөөр, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 63,731.2 тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 10,360,953.7 мянган төгрөгийн орлого төвлөрсөн байна. Үүнд

- НҮБ-ын Хүн амын сангаас 345,568.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авснаас 191,208.0 мянган төгрөгийг хөтөлбөрийн дагуу зарцуулж 154,360 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг НҮБ-ын Хүн амын санд буцаан төвлөрүүлсэн,
- НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрийн санхүүжилт 8,310.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажил, үйлчилгээнд зарцуулсан,
- Германы олон улсын хамтын ажиллагааны нийгэмлэгээс 405,910.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авснаас 100,000.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, 305.9 төгрөгийг Сангийн яаманд төвлөрүүлэн, авлагаар бүртгэсэн,
- Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 179 дүгээр тогтоолын дагуу Засгийн газрын нөөцөөс 9,772,322.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч Коронавируст халдвар (Ковид-19)-ын цар тахалтай тэмцэх үйл ажиллагааны хүрээнд халдварын голомтот бүсэд үүрэг гүйцэтгэж байгаа албан хаагчдад урамшуулал олгож, 1,326.2 мянган төгрөгийн зарцуулаагүй санхүүжилтийг буцаан төвлөрүүлсэн,
- Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас 2019 оны ажлын гүйцэтгэлийг үнэлж 20,000.0 мянган төгрөгийн урамшуулал олгосныг албан хаагчдад урамшуулал хэлбэрээр олгосон,
- Бусад орлого 57.7 мянган төгрөг байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс 142 мэдээллийг хугацаанд нь, 2 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 7 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, мөн холбогдох эрх бүхий албан тушаалтны тушаал шийдвэрийн эх хуулбаргүй нийт 92,026.8 мянган төгрөгийн 6 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий нийт 589,257.5 мянган төгрөгийн 19 ажил гүйлгээг байршуулаагүй байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 71,206.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 151,034.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 7 зөвлөмж өгснөөс хэрэгжилт 95.0 хувьтай байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 840,149.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 681,284.3 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 158,864.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 5 зөвлөмж өглөө.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 681,284.3 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил 1 албан шаардлага хүргүүлээ. Үүнд:

1. Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудсанд холбогдох эрх бүхий албан тушаалтны тушаал шийдвэрийн эх хуулбаргүй нийт 92,026.8 мянган төгрөгийн 6 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий нийт 589,257.5 мянган төгрөгийн 19 ажил гүйлгээг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-т "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 -д "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.10-д "Шилэн дансны мэдээлэл, зарлагын гүйлгээ бүрд түүнд холбогдох эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн эх хуулбар, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдлийг хавсаргасан байна", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5.4-т "төрөөс үзүүлж байгаа аливаа ажил, үйлчилгээ, хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ, тэдгээрийн хүрээнд худалдан авч байгаа бараа, ажил, үйлчилгээнд олон нийт хяналт тавих боломжоор хангах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэх

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 158,864.8 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 5 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Хууль, зүй дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар анхаарал татахуйц чухал асуудал гараагүй болно.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Үндсэн цалингийн зардлаас 52,072.2 мянган төгрөгийг ахмадын санд байршуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 45 дугаар зүйлийн 45.2-т "Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ", 45.2.4-т "төсвийн байгууллага нь батлагдсан тооноос дутуу орон тоогоор ажилласнаас бий болсон төсвийн үлдэгдэл", Засгийн газрын 2017 оны 197 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Ахмадын сан байгуулах журам"-ын 1.2-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь тухайн байгууллагын дэргэдэх ахмадын хороо, зөвлөлийн саналыг үндэслэн өөрийн төсөв, жил бүрийн үйл ажиллагааны орлогоосоо цалингийн нийт сангийн гурав хүртэлх хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр сан байгуулна", 1.3-т "Төсөвт байгууллагын тухайд цалингийн сангийн гурав хүртэлх хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр сан байгуулж, шаардагдах хөрөнгийг төсөвтөө жил бүр тусгана" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

1.2 Эрсдэл:

Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй байх.

1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж, цалин хөлс нэмэгдэл урамшууллын зардлаас ахмадын санг санхүүжүүлэхгүй байх.

1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Төсвийн шууд захирагчид асуудлын бүртгэлээр танилцуулсан бөгөөд зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллахаа мэдэгдсэн.

2. Урьдчилж гарсан зардал данстай холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт:

2021 онд Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 110 жилийн ойн арга хэмжээ болохтой холбоотойгоор 50,000.0 мянган төгрөгийн зардлыг урьдчилан шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2-т "Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ", 45.2.2-т "төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээ хэрэгжээгүйн улмаас, эсхүл тоо хэмжээ нь буурснаас бий болсон үлдэгдэл", Засгийн газрын 2020 оны 250 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Ой тэмдэглэх тухай" 2-т "Түүхэн тэгш ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг батлан 2021 оны төсөвтөө багтаан зохион байгуулахыг холбогдох Засгийн газрын гишүүдэд даалгасгай" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

2.2 Эрсдэл:

Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулаагүй байх

2.3 Өгсөн зөвлөмж:

Батлагдсан төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй зарцуулж, санхүү төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх.

2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Төсвийн шууд захирагчид асуудлын бүртгэлээр танилцуулсан бөгөөд зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллахаа мэдэгдсэн.

3. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой асуудал

3.1 Илрүүлэлт:

Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө хөтөлбөрт тусгагдаагүй 36,052.6 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4. "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

3.2 Эрсдэл:

Худалдан авах ажиллагааг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлээгүй байх

3.3 Өгсөн зөвлөмж:

Жилийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй хөрөнгө бэлтгэхгүй байх

3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Төсвийн шууд захирагчид асуудлын бүртгэлээр танилцуулсан бөгөөд зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллахаа мэдэгдсэн.

4. Бараа материал данстай холбоотой асуудал

4.1 Илрүүлэлт:

Хүн худалдаалахтай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд нийт 12,740.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 1274 ширхэг флаш диск худалдан авч, "Автотээврийн үндэсний төв" ТӨҮГ-т шилжүүлэхдээ зардлаар тайлагнасан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 4.20-д "Төсөвт байгууллага нь бараа материалыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгахдаа байнгын системийн аргыг ашиглана", 4.21-т "Бараа материалыг худалдан авсан үед Дт. Хангамжийн материал Кт. Мөнгөн хөрөнгө / Дансны өглөг" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

4.2 Эрсдэл:

Бараа материалыг зардалд шууд тусгасан байх

4.3 Өгсөн зөвлөмж:

Бараа материалыг бараа материалын дансанд орлогоор бүртгэж, шаардах хуудсаар зарлагадаж байх

4.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Төсвийн шууд захирагчид асуудлын бүртгэлээр танилцуулсан бөгөөд зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллахаа мэдэгдсэн.

5. Бараа материал данстай холбоотой асуудал

5.1 Илрүүлэлт:

Тайлант онд 8,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 90000 ширхэг гарын авлага зардлаар шууд тайлагнасан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 4.20-д "Төсөвт байгууллага нь бараа материалыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгахдаа байнгын системийн аргыг ашиглана", 4.21-т "Бараа материалыг худалдан авсан үед Дт. Хангамжийн материал Кт. Мөнгөн хөрөнгө / Дансны өглөг" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

5.2 Эрсдэл:

Бараа материалыг зардалд шууд тусгасан байх

5.3 Өгсөн зөвлөмж:

Бараа материалыг бараа материалын дансанд орлогоор бүртгэж, шаардах хуудсаар зарлагадаж байх

5.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Төсвийн шууд захирагчид асуудлын бүртгэлээр танилцуулсан бөгөөд зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллахаа мэдэгдсэн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	“Хууль зүй, дотоод хэргийн яам”-ын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2021			САГ-2021/8/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	“Хууль зүй, дотоод хэргийн яам”		Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгуул-лагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Үндсэн цалингийн зардлаас 52,072.2 мянган төгрөгийг ахмадын санд байршуулсан байна.	52,072.2	Зөвлөмж	1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга 2. Санхүү хөрөнгө оруулалтын газрын дарга 3. Нягтлан бодогч	1. Б.Баасандорж 2. Л.Хосбаяр 3. О.Даваажаргал
2	2021 онд Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 110 жилийн ойн арга хэмжээ болохтой холбоотойгоор 50,000.0 мянган төгрөгийн зардлыг урьдчилан шилжүүлсэн байна.	50,000.0	Зөвлөмж	1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга 2. Санхүү хөрөнгө оруулалтын газрын дарга 3. Нягтлан бодогч	1. Б.Баасандорж 2. Л.Хосбаяр 3. О.Даваажаргал
3	Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө хөтөлбөрт тусгагдаагүй 36,052.6 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэсэн байна.	36,052.6	Зөвлөмж	1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга 2. Санхүү хөрөнгө оруулалтын газрын дарга 3. Нягтлан бодогч	1. Б.Баасандорж 2. Л.Хосбаяр 3. О.Даваажаргал
4	Хүн худалдаалахтай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд нийт 12,740.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 1274 ширхэг флаш диск худалдан авч, "Автотээврийн үндэсний төв" ТӨҮГ-т шилжүүлэхдээ зардлаар тайлагнасан байна.	12,740.0	Зөвлөмж	1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга 2. Санхүү хөрөнгө оруулалтын газрын дарга	1. Б.Баасандорж 2. Л.Хосбаяр 3. О.Даваажаргал

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

				3. Нягтлан бодогч	
5	Тайлант онд 8,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 90000 ширхэг гарын авлага шууд зардлаар тайлагнасан байна.	8,000.0	Зөвлөмж	1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга 2. Санхүү хөрөнгө оруулалтын газрын дарга 3. Нягтлан бодогч	1. Б.Баасандорж 2. Л.Хосбаяр 3. О.Даваажаргал
6	Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудсанд холбогдох эрх бүхий албан тушаалтны тушаал шийдвэрийн эх хуулбаргүй нийт 92,026.8 мянган төгрөгийн 6 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий нийт 589,257.5 мянган төгрөгийн 19 ажил гүйлгээг байршуулаагүй байна.	681,284.3	Албан шаардлага	1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга 2. Санхүү хөрөнгө оруулалтын газрын дарга 3. Нягтлан бодогч	1. Б.Баасандорж 2. Л.Хосбаяр 3. О.Даваажаргал
ДҮН		840,284.3			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 02 дугаар сарын 25 № 192/АД160062
САН-2021/8/ СГА-ТШЗ

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудсанд холбогдох эрх бүхий албан тушаалтны тушаал шийдвэрийн эх хуулбаргүй нийт 92,026.8 мянган төгрөгийн 6 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий нийт 589,257.5 мянган төгрөгийн 19 ажил гүйлгээг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-т "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 -д "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.10-д "Шилэн дансны мэдээлэл, зарлагын гүйлгээ бүрд түүнд холбогдох эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн эх хуулбар, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдлийг хавсаргасан байна", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5.4-т "төрөөс үзүүлж байгаа аливаа ажил, үйлчилгээ, хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ, тэдгээрийн хүрээнд худалдан авч байгаа бараа, ажил, үйлчилгээнд олон нийт хяналт тавих боломжоор хангах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн ШААРДАХ нь:

1. Дээрх зөрчлийг арилгаж, Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж, мэдээллийг тогтоосон хугацаанд тогтмол мэдээлж биелэлтийг 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Б.Баасандорж, Санхүү, хөрөнгө оруулалтын хэлтсийн дарга Л.Хосбаяр, нягтлан бодогч О.Даваажаргал нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.ЭНХЖИН
Э.БҮГҮНҮТЭЙ
Ж.НЯМЦЭЦЭГ